

**SZCZEGÓLNE ZASADY PISANIA PRAC DYPLOMOWYCH,
ORGANIZACJI SEMINARIÓW I EGZAMINÓW DYPLOMOWYCH
NA KIERUNKU *PRZEKŁAD ROSYJSKO-POLSKI*
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA**

Obowiązują od roku akademickiego 2024/2025

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podstawę organizacji procesu dyplomowania i przeprowadzania egzaminu dyplomowego stanowią przepisy Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim, przyjęte uchwałą nr 44/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 31 marca 2022 r.

II. PRACA DYPLOMOWA

1. Praca dyplomowa musi być napisana samodzielnie przez studenta.
2. Praca dyplomowa jest pisana pod kierunkiem opiekuna naukowego (promotora), który wspiera studenta w inicjowaniu i prowadzeniu procesu badawczego.
3. Praca dyplomowa ma charakter badawczy (twórczy), tzn. nawet w niewielkim stopniu powinna uzupełniać dotychczasowy stan badań o nowe ustalenia i interpretacje.
4. Praca musi być oparta na literaturze naukowej i źródłach adekwatnych do podjętego problemu badawczego.
5. Temat i zakres pracy dyplomowej powinny być zgodne z:
 - a) efektami uczenia się dla kierunku;
 - b) dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany jest kierunek: językoznawstwo i literaturoznawstwo;
 - c) dorobkiem badawczym lub badaniami prowadzonymi przez promotora.
6. Praca dyplomowa potwierdza osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku.
7. Praca dyplomowa powinna być napisana zgodnie z merytorycznymi i formalnymi zasadami przygotowania pracy na kierunku.

Szczegółowe kryteria merytoryczne pracy

1. W pracy dyplomowej student powinien wykazać się:
 - wiedzą z zakresu przekładoznawstwa, która pozwala w stopniu pogłębionym charakteryzować problematykę badawczą

- umiejętnością wskazywania problemów badawczych w obszarze przekładoznawstwa
 - umiejętnością opisu metodologii, rozróżniania metod i technik badawczych przekładoznawstwa
 - umiejętnością poprawnej analizy piśmiennictwa naukowego
 - umiejętnością samodzielnego określenia założeń teoretycznych procesu badawczego
 - umiejętnością postulowania hipotez i planowania przebiegu procesu badawczego w zakresie przekładoznawstwa
 - umiejętnością samodzielnego zaplanowania, napisania i zredagowania tekstu pracy dyplomowej
 - umiejętnością korzystania z literatury naukowej z poszanowaniem zasad etyki i prawa autorskiego
 - gotowością do doceniania wartości samodzielnej pracy badawczej i wykonywania postawionych zadań w sposób rzetelny, w terminie i zgodnie z ustaleniami
 - gotowością docenienia znaczenia zdobytej wiedzy oraz roli promotora w prowadzeniu pracy badawczej.
2. Problem badawczy podejmowany w pracy powinien dotyczyć przekładoznawstwa i być realizowany na gruncie jednej z dyscyplin – językoznawstwo lub literaturoznawstwo, do których przypisany jest kierunek.
 3. Problem badawczy powinien odnosić się do języka rosyjskiego i polskiego.
 4. Materiał pracy dyplomowej stanowią:
 - starannie wyselekcjonowane przez studenta teksty oryginału (wyjściowe) w języku rosyjskim albo polskim i teksty ich przekładu odpowiednio w języku polskim albo rosyjskim;
 - dane o recepcji lub krytyce przekładów z języka rosyjskiego na polski albo z języka polskiego na rosyjski;
 - materiał języka rosyjskiego i polskiego pozyskany przez studenta ze starannie dobranych źródeł leksykograficznych, korpusów, ankiet, nagrań itp.
 Terminy *tekst oryginału (tekst wyjściowy)* i *tekst przekładu* odnoszą się do tekstów językowych pisanych i mówionych oraz tekstów audiowizualnych.
 5. Praca nie powinna realizować tematu zaprezentowanego w pracy dyplomowej albo na egzaminie dyplomowym na studiach I stopnia, a jej zakres tematyczny powinien być odpowiednio szerszy.
 6. Specyfika tematyczna prac:
 - a) prace analizujące zjawiska przekładowe na gruncie nauki o literaturze oparte są o konkretne teksty i mogą dotyczyć, m.in.: strategii przekładu tekstu literackiego, filmowej adaptacji tekstu literackiego, krytyki przekładu tekstu literackiego, porównania kilku przekładów tekstu literackiego, historii przekładów tekstu literackiego, recepcji przekładu tekstu literackiego; powinny być studiami analityczno-interpretacyjnymi, prezentującymi wybrane zjawiska przekładowe w szerszym kontekście (np. teorii przekładu literackiego, historii idei, teorii gatunku);
 - b) prace analizujące zjawiska przekładowe na gruncie językoznawczym mogą dotyczyć, m.in.: strategii i technik tłumaczenia wybranego typu jednostek, konstrukcji gramatycznych w tekstach, np. nazw własnych, terminów, określonej leksyki czy

frazeologii; sposobów tłumaczenia ustnego, pisemnego i audiowizualnego w tekstach zróżnicowanych stylistycznie (potocznych, oficjalno-urzędowych, naukowych, publicystycznych, literackich i in.) czy zróżnicowanych funkcjonalnie (np. perswazyjnych, propagandowych); sposobów tłumaczenia tytułów, przypisów, idiolektu w wybranych tekstach; błędów w tłumaczeniu; powinny być studiami analityczno-interpretacyjnymi, prezentującymi wybrane zjawiska przekładowe w szerszym kontekście (np. teorii przekładu, współczesnych nurtów językoznawstwa, lingwistyki tekstu, stylistyki)

- c) prace analizujące zjawiska przekładowe ma gruncie językoznawstwa porównawczego są studiami materiałowo-analityczno-interpretacyjnymi, dotyczyć mogą np. typów odpowiedników przekładowych wybranej grupy jednostek języka, wyekscerpowanych z adekwatnie wybranych źródeł leksykograficznych, korpusowych analizowanych języków.
7. Student może korzystać z literatury przedmiotowej z zakresu przekładoznawstwa w dowolnym języku, odwoływać się do niej, cytować itp.

Szczegółowe kryteria formalne pracy

1. Język pracy: rosyjski albo w uzgodnionych z promotorem przypadkach – polski.
2. Objętość pracy: nie mniej niż 60 i nie więcej niż ok. 100 stron znormalizowanego maszynopisu, przy ustawieniach standardowych; w uzgodnionych, zaakceptowanych przez promotora sytuacjach praca może mieć inną objętość.
3. Za ustawienia standardowe uznaje się:
 - druk jednostronny na stronach w formacie A4;
 - układ strony: margines lewy 3,5 cm, margines prawy 2,5 cm, margines dolny i górny 2,5 cm.
 - czcionka tekstu głównego: Times New Roman, 12 pkt., odstęp 1,5 wiersza;
 - przypisy komentujące, wyjaśniające: dolne;
 - przypisy bibliograficzne: dolne albo śródtekstowe;
 - przypisy dolne: numeracja ciągła, czcionka Times New Roman, 10 pkt, odstęp 1 wiersz.
4. Układ pracy:
 - strona tytułowa: w języku rosyjskim i polskim, jeśli praca pisana jest po rosyjsku; w języku polskim, jeśli praca pisana jest po polsku;
 - wzór strony tytułowej znajduje się na stronie Wydziału Humanistycznego: <https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/#obrona-pracy-dyplomowej-procedura>
 - tytuł pracy podany na stronie tytułowej musi być zgodny z tytułem zatwierdzonym przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego
 - na stronie tytułowej należy podać hasła identyfikujące pracę zgodne z wykazem haseł zatwierdzonych przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego, które znajdują się na stronie: <https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/#hasla-identyfikujace-prace-dyplomowe>

- oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy wraz z oświadczeniem o wyrażeniu zgody na udostępnianie pracy (pod każdym oświadczeniem powinny być data i podpis studenta);
albo: oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy wraz z niewyrażeniem zgody na udostępnianie pracy (pod każdym oświadczeniem powinny być data i podpis studenta); wzór oświadczenia znajduje się na stronie:
<https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/#obrona-pracy-dyplomowej-procedura>
 - spis treści;
 - wstęp;
 - rozdziały lub części (w tym część zawierającą opis stanu badań i podstawy metodologiczne);
 - zakończenie;
 - bibliografia (powinna zawierać publikacje cytowane i przywoływane w pracy oraz źródła materiału badawczego);
 - streszczenie pracy: 1) w języku polskim, jeśli praca pisana jest po rosyjsku; 2) w języku rosyjskim, jeśli praca pisana jest po polsku.
8. Bibliografia i przypisy muszą być sporządzone zgodnie z obowiązującą normą, z którą seminarzystów zapoznają promotorzy prac.

Warunki przyjęcia pracy

1. Praca dyplomowa powinna być złożona w 3 egzemplarzach: dwa z nich drukowane jednostronnie (dla promotora i recenzenta), jeden – drukowany obustronnie i bindowany, z akceptacją promotora, składany w Sekcji ds. Studenckich Wydziału Humanistycznego (dziekanacie). Do egzemplarza pracy składanego w dziekanacie powinna być dołączona płyta CD z plikiem pracy dyplomowej zapisanym w formacie Word lub PDF, podpisana imieniem i nazwiskiem oraz numerem albumu studenta.
2. Terminy złożenia pracy dyplomowej określa obowiązujący regulamin studiów, z tym że złożenie pracy dyplomowej w Sekcji ds. studenckich Wydziału Humanistycznego nie może nastąpić później niż 7 dni przed planowanym egzaminem.

III. WYBÓR SEMINARIUM DYPLMOWEGO

1. Seminaria dyplomowe na studiach drugiego stopnia prowadzą pracownicy ze stopniem naukowym co najmniej doktora.
2. Propozycje osób, pod których kierunkiem będą przygotowywane prace dyplomowe (promotorów) są przedstawiane studentom przez koordynatora kierunku podczas spotkania w trakcie dni adaptacyjnych i przesyłane za pośrednictwem Sekcji ds. Kształcenia Wydziału Humanistycznego.
3. Student dokonuje zapisu na seminarium przez system e-Prodziekan w terminie określonym przez dziekana Wydziału Humanistycznego (e-prodziekan.usz.edu.pl).
4. Przy ustalaniu tematu pracy bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta i zainteresowania badawcze promotora.

5. Temat badawczy podjęty przez studenta w pracy dyplomowej musi być zgodny z efektami uczenia się na kierunku; dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek oraz dorobkiem badawczym i badaniami prowadzonymi przez promotora.
6. Tematy prac dyplomowych powinny być ustalone przez promotora w porozumieniu z koordynatorem kierunku i wicedyrektorami Instytutu Językoznawstwa US i Instytutu Literatury i Nowych Mediów US oraz zatwierdzone przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego US nie później niż pół roku przed regulaminowym terminem ukończenia studiów.
7. Temat pracy dyplomowej powinien być podany w języku polskim, gdy praca pisana jest po polsku, w języku rosyjskim i polskim, gdy praca pisana jest po rosyjsku.
8. Zmianę tematu pracy dyplomowej zatwierdza prodekan ds. studenckich, po jej zatwierdzeniu przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego US, na podstawie wspólnego wniosku studenta i promotora, zaopiniowanego przez wicedyrektora Instytutu odpowiedniego dla dyscypliny.

IV. OCENA PRACY

1. Ocenę pracy dyplomowej przeprowadzają niezależnie promotor oraz recenzent.
2. Ostateczną ocenę pracy dyplomowej ustala komisja egzaminu dyplomowego (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta).
3. Recenzentem pracy może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora.
4. Jeżeli promotorem pracy dyplomowej jest pracownik ze stopniem naukowym doktora, recenzję sporządza profesor albo doktor habilitowany. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek promotora, prodekan ds. studenckich może powołać na recenzenta takiej pracy nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora.
5. Recenzje powinny być zgodne z obowiązującym na Wydziale Humanistycznym US formularzem recenzji, merytoryczne i adekwatne do wystawionej oceny.
6. Ocena na dyplomie jest zgodna z §76 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim.

V. EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana, której przewodniczy prodekan ds. studenckich albo profesor lub doktor habilitowany.
2. W skład komisji wchodzi przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent pracy.
3. Egzamin dyplomowy stanowi sprawdzian opanowania przez studenta wiedzy z zakresu programu studiów, podstaw metod badawczych przekładoznawstwa oraz znajomości problematyki pracy dyplomowej na tle dyscypliny, w ramach której praca została napisana - językoznawstwo albo literaturoznawstwo.
4. Egzamin dyplomowy ma formę ustną. W uzasadnionych przypadkach może mieć formę pisemną albo inną wynikającą z potrzeb studenta ze szczególnymi potrzebami.

5. Egzamin dyplomowy na kierunku przekład rosyjsko-polski jest przeprowadzany w języku polskim i rosyjskim.
6. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania:
 - jedno pytanie z zakresu przekładoznawstwa - student losuje dwa pytania z zestawu zagadnień i wybiera jedno, na które udziela odpowiedzi; zestaw obejmuje trzydzieści zagadnień i jest podany do wiadomości studentów do dnia 31 października roku akademickiego, w którym zgodnie z Regulaminem studiów odbywa się egzamin;
 - jedno pytanie zadane przez promotora, związane z tematyką pracy, wykraczające poza jej zakres, nawiązujące do treści realizowanych w toku studiów;
 - jedno pytanie zadane przez recenzenta, związane z tematyką pracy, wykraczające poza jej zakres, nawiązujące do treści realizowanych w toku studiów.
7. Student, odpowiadając na pytania promotora i recenzenta, winien wykazać się umiejętnością pogłębionej krytycznej analizy problemu, formułować własne, także polemiczne, stanowisko w kontekście innych badań, wymieniać argumenty przemawiające za zastosowaną metodą badawczą, wskazywać dalsze możliwe ujęcia naukowe badanego problemu.

VI. USTALENIA KOŃCOWE

Pozostałe zasady określają Regulamin studiów w Uniwersytecie Szczecińskim, przepisy dotyczące Jednolitego Systemu Antyplagiatowego oraz inne akty prawne (w tym akty Wydziału Humanistycznego) obowiązujące w uczelni.

Strony aktów prawnych i dokumentacji, związanej z dyplomowaniem:

- Regulamin studiów w Uniwersytecie Szczecińskim. <https://studenci.usz.edu.pl/regulamin-studiow/>

- materiały Wydziału Humanistycznego związane z dyplomowaniem.

<https://hum.usz.edu.pl/studenci/materialy-dla-studentow/>

- Jednolity System Antyplagiatowy w Uniwersytecie Szczecińskim.

<https://bjk.usz.edu.pl/system-antyplagiatowy/>